

usikkert i de vise Mænds Omdømme. Det er vanskeligt at imødegaa saa megen Visdom rent theoretisk; men en liden Kendsgerning har en prisværdig Evne til at stanse de mørkt skuende Visdomsprofeters letløbende Tunger. Selv den største Visdomsautoritet har vanskeligt ved at komme forbi en Kendsgerning, og den bliver staaende og blinker uforsagt og fornøjet trods al den Veltalenhed, som findes i Verden.

Hvorledes Kvinders Stemmeret vil virke, er noget, vi nu kan slippe for at theoretisere om. Vi kan holde os til Kendsgerninger. Vi kan se det. Den har været prøvet mange Steder i lange Tider. Forfatteren giver os Bæsked om, hvorledes den har virket i New Zeeland, hvor Kvinder har Stemmeret ved alle Valg paa samme Betingelser som Mænd, det vil sige, at alle Kvinder over 21 Aar har Stemmeret. Den indførtes for fire Aar siden, og der er nu foregaaet to nationale Valg under den. Resultatet er i det store og hele, at ingen angrer over Reformens Indførelse, at ingen radikale eller større Omvæltninger har fundet Sted, at de Ting, man nærmest frygtede, ikke er indtrufne, og at de Virkninger, som hidtil har vist sig, gennemgaaende maa siges at være af det gode. Kvinderne deltager i de kommunale Valg omtrent i samme Udstrækning som Mænd.

Denne Reform er kommen ganske rolig, ikke ved Agitation eller Strid, men ved Samfundets gradvise Udvikling, ved Mændenes frivillige Forhaandsindrømmelser og ved jævnt indvunden Erfaring.

Det første Skridt paa den betraadte Vej blev taget i 1877. Parlamentet vedtog da en ny Skolelov. Ved denne Lov fik Forældrene selv direkte Tilsyn med Skolerne. Hver Families „Overhoved“ fik Stemmeret til Valg af en Skolekomité for hvert Distrikt. Disse Komitéer vælger igen provinsielle Skoleraad, hvem al Magt over Skolevæsenet, Læreres Ansættelse o. s. v. er underlagt. Familiens „Overhoved“ var som Regel Manden, men var han bortrejst, syg eller død, saa indtog Hustruen hans Plads som „Overhoved“. Det var altsaa kun et lidet Skridt at begynde med; men imidlertid fik en Del Kvinder paa denne Maade en begrænset Stemmeret. Og naar Reformens videre Gennemførelse siden er gaaet saa let og hurtig, saa skyldes det den Kendsgerning, at New Zeelands Kvinder til det yderste har udnyttet hver Indrømmelse, hver Adgang til det offentlige Liv, der er givet dem. De har ikke agiteret, men de har handlet og handlet vel. Det viste sig saaledes snart, at Kvinderne var blandt dem, der havde størst og mest intelligent Interesse i Skolesagen. Uden Agitation blev derfor Kvinderne snart repræsenterede i hver Skolekomité og i Provinsraadene. Al Theori maatte vige for Erfaring og praktisk Demonstration. Kvinderne var øjensynlig her paa deres Plads. De var dygtige, virksomme Medarbejdere. Og Skolevæsenets Fremgang skyldtes for